

Η ΣΥΓΧΩΡΕΣΗ

Σε λίγες μέρες είναι το Πάσχα και η Ανάσταση του Κυρίου. Ανεξάρτητα από θρησκευτικές πεποιθήσεις, οι μέρες αυτές, και ειδικά της Μεγάλης Εβδομάδας, αποτελούν μια ευκαιρία και πρόκληση για περισυλλογή, σκέψεις και συνειρμούς.

Κατά Ιωάννην, ο Θεός, στο τέλει σχέδιο του, έγινε άνθρωπος. Ως Θεός, ο Άνθρωπος - Χριστός, με το θάνατο του, εξασφάλισε την συγχώρεση των αμαρτιών για ολόκληρο τον κόσμο. Ο Ιησούς πλήρωσε το χρέος, για να μπορέσει να γίνει επικτή η συγχώρεση. Το θαυμάσιο μήνυμα του Ευαγγελιστή Ιωάννη είναι ότι «ο Θεός αγάπησε τόσο πολύ τους ανθρώπους ώστε προσέφερε τον Υιό του τον Μονογενή ώστε να μη χαθεί ο καθένας που πιστεύει σε Αυτόν αλλά να έχει Ζωή αιώνια».

Ο Ευαγγελιστής Ματθαίος αναφέρει σχετικά: «Εάν συγχωρήσετε στους ανθρώπους τα πταίσματα τους τότε θα συγχωρήσει και εσάς ο ουράνιος Πατέρας».

Η παραινέση του Απόστολου Παύλου, στην προς Εφεσίους επιστολή, είναι: «Να είστε καλοί και εύσπλαγχοι, συγχωρώντας ο ένας τον άλλον, όπως και ο Θεός συγχώρησε εσάς διαμέσου του Χριστού».

Σε ό,τι αφορά την έννοια της συγχώρεσης, είναι λοιπόν φανερό ότι μπορεί να γίνει δυνατή μέσα από μία «Θεϊκή Δύναμη». Πρόκειται, όμως, και για μία διάσταση που, δύναμει, εμπεριέχεται στην ανθρώπινη φύση, η οποία, περίεργα, συσσεγάζει ανθρώπινες αδυναμίες και θεϊκές ιδιότητες. Είναι η δυνατότητα να συν-χωρούμε, και το δικαίωμα να ανήκουμε σε κοινό χώρο πέρα από τα στενά όρια της ατομικότητας.

Τελικά, η συγχώρεση, μέσα στο χώρο της ζωής, δεν είναι πράξη αδυναμίας αλλά δύναμης και ελευθερίας. Ο William Blake (στις «Πύλες του Παραδείσου») γράφει: «Αμοιβαία συγχώρεση κάθε αμαρτήματος, αυτό είναι οι πύλες του Παραδείσου». Ο μεγάλος ψυχίατρος Thomas Szasz, θέτει, ανθρώπινα, και μία διάσταση «εξυπνάδας», λέγοντας ότι «ο ανόητος δεν ξεχνά και δεν συγχωρεί, ο αφελής και συγχωρεί και ξεχνά, ο σόφρων δεν ξεχνά αλλά συγχωρεί».

Κατά τα άλλα, ακόμα και μία διαδικασία ψυχοθεραπείας μπορεί να εμπεριέχει την έννοια της συγχώρεσης, στο βαθμό που ο θεραπευόμενος προκαλείται από τη διαδικασία αυτή, να «καταλάβει», «ερμηνεύσει», και, δυνητικά, «συγχωρήσει» - στο μέτρο που ο χαρακτήρας του και η φύση των τραυμάτων του το επιτρέπουν. Η «συγχώρεση» αυτή, ενίοτε και προς τον ίδιο τον εαυτό (σαν διαχείριση αισθημάτων ενοχής), μπορεί να είναι λυτρωτική.

Ούτως ή άλλως, η συγχώρεση, είναι πολύτιμη όχι μόνο για αυτόν που συγχωρείται αλλά, και, περισσότερο, για αυτόν που συγχωρεί.

Ο Νοτιοαφρικανός ηγέτης Nelson Mandela, στα 27 χρόνια ζωής που έζησε μέσα στη φυλακή αναγνώρισε όχι μόνο την πραγματική και βαθειά έννοια της ελευθερίας (μελετώντας εκεί, μεταξύ άλλων, την Αντιγόνη του Σοφοκλή) αλλά και τη μεγάλη δύναμη της συγχώρεσης. Βγαίνοντας από τη φυλακή, συγχώρησε τους εχθρούς του, ένωσε το λαό του, μεγαλούργησε, και τιμήθηκε με το Βραβείο Nobel Ειρήνης.

Ο Heine υποδειγματικά συνοψίζει την υπέρτατη σημασία και αξία του Θεού για τον Άνθρωπο. Στα τελευταία του λόγια, λίγο πριν πεθάνει, και κάτω από ένα βάρος συνείδησης, για ορισμένους ασεβείς στίχους που είχε γράψει, είπε: «Σύντομα θα είμαι στα χέρια του Θεού. Τώρα, Αυτός ας με συγχωρήσει... Αυτή, άλλωστε, είναι η δουλειά του...».

Ανδρ. Κωστάλας